Regel 7 ὄλοντο, regel 9 ἤσθιον, regel 14 ἔρυκε, regel 21 ἱκέσθαι
Deze vier werkwoordsvormen hebben betrekking op verschillende momenten in het verhaal van de *Odyssee*.

1p **8** Noteer deze werkwoordsvormen in chronologische volgorde, van eerder naar later.

In tekst 1 komt het onderwerp ‘thuiskomen’ aan de orde met betrekking tot drie verschillende groepen of individuen.

2p **9** Noteer in eigen woorden deze drie groepen of individuen.

Afbeelding 1

Afbeelding 1 verschilt in enkele opzichten van het verhaal zoals dat door Homerus wordt verteld. Zo vermeldt Homerus in het tekstgedeelte Ἔνθ᾽ t/m ἱκέσθαι (**tekst 1**, regel 11-21) een kenmerk van de omgeving waar Calypso zich bevindt dat niet in de afbeelding is verwerkt.

1p **10** Citeer uit het tekstgedeelte Ἔνθ᾽ t/m ἱκέσθαι (**tekst 1**, regel 11-21) het Griekse tekstelement dat aangeeft in wat voor omgeving Calypso zich bevindt.

In afbeelding 1 komt Hermes bij Calypso met het bevel Odysseus te laten gaan. Deze scène wordt ook door Homerus beschreven, maar bij Homerus bevindt Odysseus zich op dat moment op een andere plek dan waar hij zich op afbeelding 1 bevindt.

1p **11** Noteer de plek waar Odysseus zich bevindt in Homerus’ beschrijving van deze scène. Baseer je antwoord op de teksten die je voor dit examen gelezen hebt.

Tekst 2

Regel 100-102 τίς t/m ἑκατόμβας
Dit tekstgedeelte wordt door H.J. de Roy van Zuydewijn als volgt vertaald:

> Wie komt ertoe uit zichzelf die ontzaglijke plas van zout water
> over te steken met nergens een stad in de buurt waar aan goden
> offers worden gebracht en heerlijke feestofferanden?

De grammaticale structuur van het Grieks is in de vertaling niet geheel overgenomen.

1p **12** Leg dit uit met betrekking tot ῥέζουσι (regel 102). Ga in je antwoord in op zowel het Grieks als de weergave van ῥέζουσι in de vertaling.

1p **13** Citeer het Griekse zelfstandig naamwoord dat in de vertaling niet is weergegeven.

Regel 103-104 Ἀλλὰ t/m ἁλιῶσαι
Deze opmerking kan op twee manieren opgevat worden: als een verklaring en als een waarschuwing.

1p **14** Noteer in eigen woorden wat door deze opmerking verklaard wordt. Baseer je antwoord op het voorafgaande (vanaf regel 97 Εἰρωτᾷς).

1p **15** Noteer in eigen woorden voor wie deze opmerking als waarschuwing kan gelden en op welk gedrag van diegene deze waarschuwing betrekking heeft. Baseer je antwoord op het vervolg (t/m regel 115 γαῖαν).

Regel 97-109 Εἰρωτᾷς t/m μακρά

1p **16** Noteer wat de hiërarchische verhouding is tussen enerzijds Zeus en anderzijds de andere goden. Betrek in je antwoord een gegeven uit het tekstgedeelte Εἰρωτᾷς t/m μακρά (regel 97-109).

Regel 110-115 Ἔνθ᾽ t/m γαῖαν

1p **17** Noteer wat volgens jou de hiërarchische verhouding is tussen enerzijds Zeus en anderzijds het lot. Betrek in je antwoord een gegeven uit het tekstgedeelte Ἔνθ᾽ t/m γαῖαν (regel 110-115).

Een wetenschapper merkt naar aanleiding van tekst 2 op, dat Hermes slecht nieuws heeft voor Calypso, maar dat hij dit op een tactvolle manier brengt.

1p **18** Is de manier waarop Hermes dit nieuws brengt, volgens jou inderdaad tactvol? Beargumenteer je mening met behulp van een gegeven uit tekst 2.

Tekst 2 en Tekst 1

Tekst 2, regel 108-109 ἀτὰρ t/m μακρά
Athena wordt hier verantwoordelijk genoemd voor de dood van vele Grieken.

1p **19** Leg uit dat Athena niet verantwoordelijk is voor de dood van Odysseus' eigen makkers. Betrek in je antwoord een gegeven uit **tekst 1**.

1p **20** Noteer een gegeven dat in de hele *Odyssee* een rol speelt, op grond waarvan het inderdaad onwaarschijnlijk is dat Athena verantwoordelijk zou zijn voor de dood van Odysseus' eigen makkers.

Tekst 3

Regel 54 **Eindelijk** t/m **gekomen**
Ook Odysseus' diepste wens is uitgekomen.

1p **21** Citeer uit **tekst 1**, uit het tekstgedeelte Ἔνθ᾽ t/m εἶναι (**tekst 1**, regel 11-15) de twee Griekse zelfstandige naamwoorden die weergeven wat Odysseus steeds gewenst heeft.